

Den kulturelle skolesekken i Oslo

Nasjonal ordning

Med DKS møter alle elever i Norsk skole ulike kunst- og kulturuttrykk og kunstnere hvert skoleår. Det skjer i skoletida og det er gratis.

Ordningen er et samarbeid mellom Kunnskaps- og Kulturdepartementet. En nasjonal enhet ivaretar det overordnede og rapporterer til departementene. For øvrig er ordningen tuftet på et prinsipp om regionalt og lokalt eierskap og forvaltning, og program til skolene utarbeides og effektueres av fylkeskommunene og kommunene. Nasjonale aktører og kompetansesentre innen alle kunstretningene (film, litteratur, musikk, scenekunst og visuell kunst) bidrar med nettverk, kvalitetssikring og produksjonsutvikling.

Ordningen finansieres av det statlige spillemiddeloverskuddet fra Norsk Tipping. Midlene fordeles av Kulturdepartementet til fylkeskommunene etter en fordelingsnøkkel som tar hensyn til geografi, demografi og infrastruktur. En tredjedel av midlene går direkte ut til kommunene, en tredjedel forvaltes av fylkeskommunene som utarbeider program til kommunene den siste tredjedelen fordeles fritt av fylkeskommunen og går til program til grunn- og videregående skoler.

I noen fylker mottar noen kommuner 100% av sin andel til grunnskolene og administrerer hele ordningen i sin kommune. Disse kalles for direktekommuner eller 100% kommuner. Eksempel på slike kommuner er Alta, Bergen og Stavanger.

DKS - hvorfor?

Svar fra lærer på spørsmål om hva som er viktigst med DKS

For meg er den kulturelle skolesekken en viktig døråpner til ulike kulturelle rom og uttrykk for elever med høyst ulik kulturell ballast. Noen ganger lar produksjonene seg forene direkte med undervisningen, andre ganger indirekte som felles referansepunkter vi kan trekke veksler på gjennom undervisningsåret. Men det viktigste for meg er allikevel den allmennkulturelle dannelsen Den kulturelle skolesekken representer. Når i livet ville ellers mine elever utsette seg for absurd teater og moderne dans, eller ha muligheten for å spinne skiver under kyndig veiledning av en ekte DJ?

Foto: Torleif Kvinnesland, , fra Julie+Romeo, Lindeberg
Produksjoner

Foto: Tabanka Dance Ensemble, fra Rhythm, Roots & Revolution

DKS har særlig relevans i forhold til [generell del av læreplanen](#)

DKS kan knyttes opp både tematisk og metodisk til fag og kompetansemål

Mål og prinsipper

Måla for Den kulturelle skulesekken er:

- Å medverke til at elevar i skulen får eit profesjonelt kunst- og kulturtilbod
- Å leggje til rette for at elevar i skulen lettare skal få tilgang til, gjere seg kjende med og utvikle forståing for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- Å medverke til å utvikle ei heilskapleg innlemming av kunstnarlege og kulturelle uttrykk i realiseringa av skulen sine læringsmål

Mål og prinsipper

Prinsipp for ordninga:

Den kulturelle skulesekken skal utformast og uavlateleg vurderast ut frå eit sett med prinsipp for ordninga:

- Varig ordning: Den kulturelle skulesekken skal vere ei varig ordning for elevar i skulen.
- For alle elevar: Den kulturelle skulesekken skal famne om alle elevar i grunnskulen og den vidaregåande opplæringa, uavhengig av kva skule dei går på og kva økonomisk, sosial, etnisk og religiøs bakgrunn dei har.
- Realisere mål i læreplanverket: Innhaldet i kunst- og kulturtilboda i Den kulturelle skulesekken skal medverke til å realisere skulen sine mål slik dei kjem til uttrykk i den generelle delen i læreplanverket og i dei ulike læreplanane.
- Høg kvalitet: Elevane skal møte profesjonelle kunst- og kulturtilbod med høg kunstnarleg kvalitet.
- Kulturelt mangfald: Den kulturelle skulesekken skal omfatte ulike kunst- og kulturuttrykk med røter i eit mangfald av kulturar og frå ulike tidsperiodar.
- Breidde: Både musikk, scenekunst, visuell kunst, film, litteratur og kulturarv skal vere representerte i Den kulturelle skulesekken. Det skal vere variasjon i formidlingsmåtene.
- Regularitet: Elevane skal sikrast eit regelmessig tilbod på alle klassetrinn.
- Samarbeid kultur–skule: Arbeidet med Den kulturelle skulesekken skal skje i eit godt samarbeid mellom kultur- og opplæringssektoren på alle nivå. Det skal sikrast god forankring og tid til planlegging i skulen.
- Rollefordeling kultur–skule: Opplæringssektoren har ansvaret for å leggje føre- og etterarbeid pedagogisk til rette for elevane, medan kultursektoren har ansvaret for kulturinnhaldet i Den kulturelle skulesekken og for å informere om innhaldet i god tid.
- Lokal forankring og eigarskap: Den kulturelle skulesekken må forankrast lokalt, i den enkelte skulen, kommunen og fylket. Dette sikrar lokal entusiasme og gjev rom for mange lokale variantar, slik at alle skal kunne kjenne eigarskap til Den kulturelle skulesekken

Omfang og økonomi*

Nasjonalt:

- Ca. 200 millioner av spillemiddeloverskuddet avsettes til ordningen hvert år
- I tillegg kommer skolekonsertordningen som er finansiert over statsbudsjettet og ledet av Rikskonsertene, med to konserter per elev per år til alle elever i grunnskolen.
- Ordningen er for alle elever i grunn- og videregående opplæring, kommunale skoler og friskoler
- Antall elever: 814 600
- Antall skoler: 3300

I Oslo

- Ca. 15 millioner av spillemiddeloverskuddet tildeles Oslo
- I tillegg har Oslo kommune en avtale med Rikskonsertene om to konserter per år per elev i grunnskoleopplæringen som dels finansieres over statsbudsjett gjennom Rikskonsertene og dels gjennom en abonnementspris fra Oslo kommune til Rikskonsertene på 1,6 mill.
- Programmet består av ca. 120 unike produksjoner til grunn- og videregående skole
- I gjennomsnitt skjer 17 DKS hendelser hver dag i Oslo
- Antall elever: 82 000
- Antall skoler: 200

*Alle tallene er hentet fra skoleåret 2014-15. Elev- og skoletallene er hentet fra Skoleporten.no og er rundet opp/ned til nærmeste hele 100.

Oslomodellen – 4 kategorier

Oslo skolen får:

1. Et fast program for alle elever i 1. – 10. trinn. Alle elever får to til tre møter med kunst og kultur hvert år uansett i hvilken grad skolen vektlegger bruk av kunst og kultur i opplæringen.
2. Et valgfritt program, basert på bestilling v/lærer 1. trinn til Vg3. Dette inkluderer også noen større prosjekter der elevdelaktighet og tid til fordypning er vektlagt. Den valgfrie menyen gir skole og lærer eierskap og mulighet for mer målrettede produksjoner.
3. Skoleutviklingsprosjekter (SKUP) 1. trinn til Vg3, basert på søknad fra skolene om å få delta. I prosjektene benyttes kunst & kultur for å jobbe med en eller flere utfordringer ved skolen. Skolene deltar i felles samlinger og mottar veiledning fra Høgskolen i Oslo og Akershus.
4. Bonusproduksjoner 1. trinn til Vg3, basert på søknad fra skolene om midler til egenvalgte produksjoner. Dette gir skolen mulighet til å la elevene delta på kulturarrangementer og / eller verksteder som skolen / lærer / elevene selv finner frem til. Kvalitet vurderes etter samme kriterier som det øvrige programmet.

Utarbeiding av kulturprogram i Oslo

- Kunstnere og kulturinstitusjoner sender inn forslag om produksjon til DKS sitt program 1.november
- Et programråd med kulturfaglig kompetanse behandler innsendte forslag utfra tre kvalitetskriterier:
 1. Kunstnerisk ide, originalitet og engasjement
 2. Kunstnerisk og formidlingsmessig profesjonalitet og kunnen
 3. Relevans for målgruppe og relevans for skolen
- Et programråd med kulturfaglig og skolefaglig kompetanse utarbeider endelig program utfra de kvalitetssikrede produksjonene og med fokus på relevans og treff på målgruppa
- DKS utarbeider en dimensjonering og et budsjett for innkjøp av alle de produksjonene som skal inngå i programmet og avtaler omfang, premisser og turnedatoer med hver enkelt utøver
- Informasjonsmateriell utarbeides
- Datoer og tider for den enkelte skoles deltakelse i det faste programmet 1.-10. trinn, tildeles før skolestart, og de første produksjonene starter opp i løpet av august/september.
- Den delen av programmet som er valgfritt for skolene legges ut for påmelding ved skolestart og tildeles i løpet av september måned. De første produksjonene starter opp ca. 1. oktober.

Gjennomføring av kulturprogrammet

- Hvilke klasser som skal delta på hva settes opp i en web-basert turné- og besøksplan. Fra våre hjemmesider blir de komplette turné- og besøksplanene tilgjengelige. Det er også mulig å se en skoles komplette kulturprogram. Dette gjør det enkelt for lærere, foreldre, elevene selv og skolens ledelse å se hvilke forskjellige produksjoner skolen er satt opp på, til hvilke klasser, hvor og når.
- Alle grunnskolene og mange av de videregående skolene har en kulturkontakt som er den som ivaretar DKS på skolen, og som er bindeleddet mellom administrasjonen og lærerne.
- DKS sin administrasjon følger opp skolene før og etter at de har deltatt på noe fra DKS. I forkant får de en påminnelse om at noe fra DKS er i anmarsj, og de får eventuelt tips om læringsressurser eller annet de kan benytte til å forberede seg. I etterkant oppfordrer vi dem til å sende inn sin vurdering av det de har deltatt på.
- DKS sin administrasjon følger opp kunstnerne underveis, og utøverne sender inn rapporter på hvordan det har gått etter at de er ferdige.
- DKS sin administrasjon følger opp de skolene som deltar i SKUP prosjekter eller som får innvilget midler til Bonusproduksjon, og mottar rapporter fra skolene på disse prosjektene.

Styringslinja i Oslo

Oslo er alene i landet om å være både fylkeskommune og kommune. Til forskjell fra de andre DKS-administrasjonene forvalter derfor Oslo hele spillemiddeltildelingen uten å viderefordre en andel av midlene til mindre kommuner. Og til forskjell fra de andre administrasjonene er også Oslo skoleeier for begge skoleslagene, mens det i resten av landet er slik at fylkeskommunen eier de videregående skolene, mens kommunene eier grunnskolene.

I Oslo er administrasjonen av DKS lagt til utdanningsadministrasjonen. Oslo skiller seg også på dette punktet fra resten av landets fylkeskommuner, som for det meste har administrasjonen av DKS lagt til seksjon for kultur i fylkeskommunen.

DKS har en styringsgruppe for Den kulturelle skolesekken bestående av representanter fra Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap, Byrådsavdeling for kultur, idrett og næring, Kulturetaten, Oslo musikk- og kulturskole og Utdanningsetaten. Byrådslederen for oppvekst og kunnskap vedtar prioriteringer og program for DKS.

Fortellerforestilling på skolen
Abraham i Bibelen og Koranen

Foto: Roger Hennem

Arkitekturverksted på DogA
Kropper og krefter

Foto: Niklas Lello

Danseforestilling på Dansens Hus
On the outside

Foto: Julia Maria Nagelstad

Klikk på bildene for å åpne videodokumentasjon
av eksempler på produksjoner i DKS Oslo
2015/16

For fullstendig oversikt over hele programmet
med detaljert informasjon om hver produksjon
og tilgang til læringsmaterieill, se våre
hjemmesider: www.dks.osloskolen.no

All kunst inneholder et svar på hva mennesket er
Georg Brandes